

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Bindal kommune
Rådhuset
7980 Terråk

Deres ref.
2015/2348-12

Vår ref.
17/2926

Dato
24.05.2017

Klage fra Bindal kommune over Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i Trøndelag politidistrikts lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 8. mars 2017 fra Bindal kommune. Videre vises det til Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Bindal kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistriktene Namsos og Fosnes, Grong, Lierne, Nærøy, Bindal, Vikna, Leka, Overhalla, Namdalseid, Flatanger, og del av Bjørnør lensmannsdistrikt (del som dekker Osen kommune), til Namdal politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestesteder: Namsos politistasjon, Grong lensmannskontor, Lierne lensmannskontor, og Nærøy lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 24. mars 2017 oversendt klagen fra Bindal kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Bindal kommune og Trøndelag politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Bindal kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Jan Inge Helgheim
22 24 55 91
jan-inge.helgheim@jd.dep.no

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontor og politistasjoner.

Som en del av nærpoltireformen har politimesterne utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesternes forslag er blant annet basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt.

Politimesterernes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets avgjørelser om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 8. mars 2017 har Bindal kommune påklaget Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 om å slå sammen Bindal lensmannsdistrikt med Namdal politistasjonsdistrikt. Klagen er blant annet begrunnet med at Bindal kommune ikke kan se at nærpoltireformen legger til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger.

Bindal kommune har videre anført at det er ulemper med avstand i det nye politidistriktet. Nærpoltireformen burde etter kommunens oppfatning tatt hensyn til lange avstander og videreført en tjenestestruktur som kunne ivaretatt disse utfordringene. Namdal politistasjonsdistrikt blir det største i utstrekning i Trøndelag, og Bindal blir en ytterkant.

Kommunen har videre anført at med «Politidirektoratets vedtak vil politiet, ved de aller fleste anledninger, ikke være i stand til å utføre sine politioppgaver når kravet om hurtig

utrykning oppstår i Bindal. Brann- og redningsvesenet må i større grad utføre flere av politiets oppgaver, uten tilstrekkelig kompetanse eller økonomisk kompensasjon. Lokalkunnskap er viktig, og denne kommer til å bli sterkt svekket i forhold til forebyggende aktivitet og forståelse av lokale forhold ved behov for politiets deltakelse i kommunal kriseledelse».

Bindal kommune har utover dette anført at det i beslutningsdokumentet fra Politidirektoratet ikke har fremkommet konkret informasjon som sier noe om vurderingen av Bindal. For øvrig har Bindal kommune vist til sin høringsuttalelse av 10. november 2016.

3. Anførsler fra berørte kommuner

Politidirektoratet har opplyst at det ikke har kommet synspunkter på Bindal kommunes klage fra noen av de 49 kommunene i Trøndelag politidistrikt innen den tidsfristen direktoratet hadde satt.

Politidirektoratet har imidlertid i e-post av 18. april 2017 oversendt synspunkter av 3. april 2017 fra Vikna kommune.

Vikna kommune støtter Bindal kommunes klage. Videre har Vikna kommune fremholdt:

«Vikna formannskap vil understreke viktigheten av at nærpolitiet skal være lokalt forankret, og nærpolitiet skal være et politi som er lokalt tilstedeværende, og ikke minst vektlegger og balanserer forebygging, ordenstjeneste, etterforskning og beredskap. Lokalkunnskap og tilstedeværelse er vesentlig i operativt arbeid, ikke minst i forhold til forebyggende arbeid.

Vikna formannskap legger til grunn at politiresursene i Ytre Namdal/Bindal også etter den nye organiseringen minimum opprettholdes på dagens nivå og at disse blir tilstrekkelig til å kunne hensynte Bindal kommune sine behov, og at dette i praksis utøves gjennom tilstedeværelse og tilgjengelighet i kommunen.

Videre forutsetter Vikna formannskap at reformen ikke tapper distriktene for ressurser til fordel for sentrale strøk».

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 24. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere avgjørelse i forhold til Bindal kommune.

Politidirektoratet har vist til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om innlemming av Bindal lensmannsdistrikt i et nytt Namdal politistasjonsdistrikt, var basert på tilrådning fra politimesteren i Trøndelag politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på

politifaglige vurderinger og en lokal prosess, med involvering av kommuner og tjenestemannsorganisasjoner.

Videre er det vist til at direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Bindal kommune og politimesterens synspunkter i brev av 15. mars 2017. Politimesteren har beskrevet hvordan politiets tjenester skal ivaretas i Bindal kommune når lensmannskontoret sammenslås, og Politidirektoratet har etter dette lagt til grunn at politimesteren har gjort gode politifaglige vurderinger i tråd med nærpolitireformens målsettinger.

Berørte kommuner er forelagt klagen fra Bindal kommune, og Politidirektoratet har vurdert innspillene fra Vikna kommune. Etter direktoratets vurdering fremkommer det ikke opplysninger i tilbakemeldingene fra denne kommunen som tilsier en endret vurdering.

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike de vurderinger som ligger til grunn for tilrådingen fra politimesteren om endringer i den lokale strukturen i Trøndelag politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd.

For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Trøndelag politidistrikt. Det fremkommer her blant annet at politimesteren i Trøndelag har hatt en omfattende lokal prosess med involvering av kommunene, i tillegg til tjenestemannsorganisasjonene. Videre er det opplyst at politimesteren besøkte Bindal kommunestyre 10. august 2016.

I klagen er det blant annet anført at Bindal kommune ikke kan se at nærpolitireformen legger til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger.

Politimesteren har opplyst at Bindal lensmannskontor tilhører en driftsenhet i tidligere Nord-Trøndelag politidistrikt og har pr. i dag en sivilt ansatt. Lensmannen i Nærøy er konstituert for Bindal og har ansvaret for polititjenesten. Videre er det opplyst at politiberedskapen for Bindal i dag utføres av godkjent politipersonell i helkontinuerlig tjeneste innenfor det som i fremtiden vil være Namdal politistasjonsdistrikt. Hovedtyngden av beredskapen utføres med utgangspunkt i lensmannskontoret i Nærøy, samtidig med at deler av beredskapen dekkes av dagens Namsos og Fosnes lensmannskontor.

Politimesteren har fremholdt at han gjennom nærpolutireformen har som intensjon å styrke vakt- og patruljeberedskapen i denne delen av politidistriktet, og at med ny struktur vil beredskapen og sikkerheten for Bindal sine innbyggere ikke bli svekket. Departementet mener at etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, herunder vil økt patruljevirkosomhet kunne gi kortere responstid. De endringene som er besluttet for Trøndelag politidistrikt vil etter departementets vurdering legge til rette for at de sentrale kravene til polititjeneste som er beskrevet i Prop. 61 LS (2014-2015) og Innst. S 306 (2014-2015) kan ivaretas på en god måte.

Bindal kommune har videre anført at det er ulemper med avstand i det nye politidistriktet. Politimesteren har anført at ordningen med politikontakt sammen med metoden «*politiarbeid på stedet*» vil bli et like godt, om ikke bedre tilbud til befolkningen i kommunene. Politipatruljene vil arbeide aktivt ute blant publikum, ta imot anmeldelser samt følge opp saker.

Departementet slutter seg til Politidirektoratets vurdering om at geografiske avstander mellom tjenestestedene vil få mindre betydning i fremtiden. Etter departementets vurdering vil flere politipatruljer øke muligheten for at politiet kommer raskt til stedet ved ulykker og hendelser som krever skadestedsledelse.

Bindal kommune har fremholdt at lokalkunnskap er viktig og at denne kan bli svekket. For øvrig vil departementet bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Politimesteren i Trøndelag har for øvrig fremholdt at Bindal kommune totalt sett vil få et tjenestetilbud som vil være bedre enn dagens. Departementet tiltrer dette, og mener etablering av større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste, blant annet ved omdisponering av ressurser til operativ tjeneste. Etter departementets vurdering vil dette kunne bidra til at kommunen får et bedre tjenestetilbud enn dagens.

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd.

Departementet finner etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets avgjørelse om ny tjenestestedsstruktur for Bindal kommune i Trøndelag politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes.

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur